

Єднаймося в Просвіті!

Коли тобі кажуть,
що можна не шанувати
батька свого чи матір,
– ти нічого не доводи,
а просто карай.

Аристотель

19 (645)
11 травня
2017 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ВІД ДУШІ

БЛАГОСЛОВЕННА МАТИ У ВІКАХ...

Це ж не наказ,
а моління:
Стань на коліна!
Не перед золотом,
Не перед славою,
А перед жінкою,
Званою Мамою.

Ганна Чубач

У другу неділю травня святкуємо День Матері. У цей день ми згадуємо найріднішу в світі людину. Ми кажемо їй високі й щирі слова, читаємо вірші, співаємо пісні. А з понеділка знову настануть будні. У них живуть наші матері, й не всі вони, на жаль, щасливі. Що зробити нам, аби вони не плакали, аби тривога й смуток зникли з їхніх очей? Подумаймо, а в неділю, в день свята, підійдімо до них, подякуймо за недоспані ночі, за тривоги, за можливі образи, попросім пробачення.

Історія цього свята пов'язана з долею американки-сироти Анни Джервіс, яка в дитинстві втратила матір і в сирітських будинках вимріяла: люди повинні мати єдиний день на рік, коли всі разом шануватимуть і Матір-Неньку, і Матір-Землю, і Матір Божу. У 1914 році президент США Вільсон визнав це свято загальнодержавним. Потім воно поширилося по всіх країнах світу. У Галичині цей урочистий день започаткований у 1929 році, а з 1939 року більшовицький режим знищив це свято. З відродженням України з ініціативи Союзу українко Матері почали відзначати спочатку у Львові (1989), а потім – у Києві (1990).

День Матері – всенародне свято, воно є вираженням честі й шани матерям, доказом розуміння ваги материнства для нації і держави. На превеликий жаль, не всі матері мають можливість співати колискові пісні своїм дітям, плекати їх у добрі та родинному щасті. Економічні негаразди вигнали українську жінку на заробітки в усі закутки землі. Щоб допомогти чоловікові, зганьбленому низькими заробітками або й безробіттю, жінка взяла на себе тяжку ношу заробітчанства на чужині. Які наслідки? Прикладів поневірянь і зневаги жінки-українки безліч. А найприкріше – розпадаються сім'ї, зростає кількість сиріт, напівсиріт, безпритульність, дитяча злочинність. Влада мусить подбати про добробут і гідне життя кожної української родини, про робочі місця як для чоловіків, так і для жінок. Це її обов'язок перед народом і Всевишнім.

Окремо хочеться сказати про матерів, які втратили своїх синів, чоловіків на цій страшній війні з Московією, які в щоденній тривозі чекання на їхнє повернення живими додому. Скільки ними пережито, скільки сліз пролито! Та українська жінка, сильна духом, не впала в розпач, а стала воїном, волонтером, сама виховує дітей... Щодня чуємо повідомлення про вбитих і поранених наших захисників. Доки це триватиме? Доки свою історію ми писатимемо кров'ю?!

Нам конче потрібно всіляко зміцнювати авторитет жінки-матері в родині й суспільстві. Недарма політична і громадська діячка Мілена Рудницька писала: «Мати повинна бути громадянкою у хаті й жінкою у суспільстві».

Мати – берегиня роду і народу – споконвіку тримала три кути в хаті. Тож у день величного свята з глибокою шаную вклонімося нашим матерям сущим і тим, які відійшли від нас.

Незабаром мине сорок років відтоді, як пішла у кращі світи моя рідна матуся, та я й досі пам'ятаю кожну зморщечку на її обличчі, чую дотик ніжних спрацьованих рук, чую милий голос, розмовляю з нею у снах, молюся за вічний спокій її душі.

Шановні Матері, дорогі поєстери, зичу вам і вашим родинам добра, радості й довгоочікуваного миру на нашій Богом даній землі.

У ці травневі дні молимося до Пречистої Диви Марії за щасливе сьогоднішнє і майбутнє України.

Любомира ДЖАНДЖАЛАС,
членкиня Клубу української інтелігенції ім. Б. Лепкого

Запрошуємо на свято «РІДНА МАТИ МОЯ»,
яке відбудеться 14 травня о 14.00
у НД «Просвіта» (вул. М. Грушевського, 18).

ВРАЖЕННЯ

СВЯТА АЖ ЗАБАГАТО! ФРАНКІВЦІ ВІДЗНАЧАЛИ ДЕНЬ МІСТА

«Франкові читання»
мовами світу

Від 5 по 7 травня франківці бавилися: до 355-річчя у місті пройшли десятки заходів – музика на будь-який смак, фестиваль кавалів, виставки, конкурси, гоцнення, ярмарка... Свято видалося теплим і радісним, ще й із погодою пощастило всупереч усім прогнозам.

Пригадаймо разом моменти 355-го дня народження нашого обласного центру.

Почалося все зранку в п'ятницю з мимімішного конкурсу: дітки на «стометрівці» малювали крейдю Івано-Франківськ.

Цьогоріч міська влада ухвалила правильне рішення: «стометрівку» залишили тільки для забав, а святковий ярмарок розклався перед адмінбудівлею.

Звісно, у Франковому місті не могло обійтися без поезії Каменярка. Українською, болгарською, угорською та іншими мовами біля пам'ятника Франкові читали вірші франківці та гості – десятки послів, які приїхали на запрошення фестивалю «Карпатський простір», що відбувався в рамках Дня міста.

На площі «Бастіону» розпочалося щорічне міське «Свято кавалів», яке зібрало дві сотні кавалів з усього світу.

Надвечір на Вічевому майдані в Івано-Франківську урочисто відкрили фестиваль «Карпатський простір».

(Чит. 2 стор.)

ЗІ СЛЪОЗАМИ НА ОЧАХ...

УКРАЇНЦІ ЗНОВУ НА ПЕРЕДОВІЙ

Україна відзначила День пам'яті та примирення разом зі світом. Пам'ятні заходи пройшли по всій Україні. Саме 8 травня 1945 року нацистська Німеччина оголосила про капітуляцію у Другій світовій війні. У Києві відбулося відкриття фотовиставки «Четверте покоління». Участь у заході взяв і Президент України Петро Порошенко, який анонсував конкурс проекту Меморіалу воїнам АТО. Також на відкритті фотовиставки були присутні ветерани Другої світової війни, УПА, учасники АТО на Донбасі.

А десь під північ пройшла акція «Перша хвилина миру». Виступаючи перед присутніми, Президент подякував усім, хто бився з нацистами під час Другої світової війни.

«Ми, на відміну від Москви, не збираємося приватизувати велику загальну перемогу всіх народів Радянського Союзу і країн антигітлерівської коаліції. Але і відмовлятися від своєї вагомої частки в подоланні нацизму – теж не будемо. І нікому ніколи не вдасться зменшити подвиг наших предків», – сказав Порошенко.

«Як і за часів Другої світової, сьогодні ми, українці, на передовій. Саме на нашій території розгорнувся фронт протистояння агресору, фронт боротьби за цінності демократії і верховенства права, фронт за вільний світ», – додав Президент.

Він наголосив, що «кнопка миру», якою можна зупинити війну в Україні, сьогодні знаходиться в Москві у руках президента Росії Путіна. Але, незважаючи на російську агресію, Україна виступає за мирне врегулювання конфлікту. Глава держави порівняв гасла Росії і Європи до Дня перемоги над нацизмом. Він нагадав, що в РФ популярною стала фраза «можемо повторити», Московія так і не змогла стати миролюбною державою, і назвав країни – жертви російської агресії.

А 9 травня у Києві відбулося покладання квітів до пам'ятника Невідомому солдату на Алеї військової слави. В урочистості взяли участь керівники держави, ветерани Другої світової, солдати російсько-української війни на сході України.

Виступаючи у урочистості, Президент Петро Порошенко сказав, що сьогодні ми згадуємо полеглих і низько вклонімося тим, хто з нами, кому довелося побачити новий фронт на сході. І запевнив, що Україна і в цій війні переможе...

***

День пам'яті та примирення відзначили і в Івано-Франківську. З цієї нагоди на Меморіальному комплексі відбулися поминальні заходи.

Присутні шанували пам'ять полеглих покладанням квітів та хвилиною мовчання. Опісля представники духовенства різних конфесій відслужили поминальну панахиду за загиблими у роки Другої світової війни та під час проведення антитерористичної операції у східних областях України.

А в обласній філармонії з нагоди відзначення 72-ої річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні відбувся концерт.

Символом нинішніх подій в Україні, як і в Європі, стала квітка маку, яка знаменує пам'ять про жертви усіх військових та цивільних збройних конфліктів.

Теодор ДРОВНИЧ

ОГОЛОШЕННЯ

Івано-Франківське міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Навчально-науковий інститут мистецтв запрошують на

ЮВІЛЕЙНУ АКАДЕМІЮ

З НАГОДИ 140-РІЧЧЯ ФІЛІЇ «ПРОСВІТА» НАШОГО МІСТА
І 25-РІЧЧЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО МІСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ
ВУТ «ПРОСВІТА» ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

У програмі ювілейної академії:

- вітальне слово голови Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта», професора, академіка УНГА Василя Бойка;
  - доповідь «Просвітня зоря Прикарпаття» заслуженого діяча мистецтв України, професора, директора Навчально-наукового інституту мистецтв Анатолія Грицана;
  - концертна програма. Ведучі програми – студенти V курсу Інституту мистецтв Лілія Юськевич та Сергій Лазановський.
- Сценарій та режисура доктора мистецтвознавства, професора Ганни Карась.

Народний дім «Просвіта», вул. М. Грушевського, 18
16 травня (вівторок), поч. о 16.00

ВРАЖЕННЯ

(Поч. на 1 стор.)

Згодом від площі Івана Франка до міської ратуші пройшов парад за участі тисяч франківців. Актори «Нового театру» одягли костюми того часу, коли Івано-Франківськ ще був Станіславом.

Під час урочистості івано-франківців біля міської ратуші

День міста мер вітає новонароджених малят і їхніх мам

частували 150-кілограмовим тортом з фігурками історичних будівель Станіслава.

Завершилося святкування концертним відомою співачкою з Прикарпаття Тіни Кароль – такої кількості людей на концертах тут і не пригадують. Трохи підвів звукорежисер, тиснява теж дещо зіпсувала враження, зате ярмарок біля адмінбудівлі не підвів: тут було людно, гамірно, лилася медушка, всі смакували борщ, шашлики й інші наїдки.

Загалом святкування, безумовно, вдалося.

З Днем народження, Івано-Франківськ, і до наступного року!

ФРАГМЕНТИ ДІЙСТВА

В неділю о 9.00 на залізничному вокзалі Муніципальний естрадно-симфонічний оркестр зустрів жителів та гостей міста, які прибули до Івано-Франківська ранковим київським потягом.

НОВОСІЛЛЯ

ДЛЯ ДОРОСЛИХ І МАЛЕЧІ

В Івано-Франківську відкрили першу в Україні багатофункціональну спортивну арену. Урочистість відбулася у мікрорайоні «Пасічна». У рамках урочистостей відбувся товариський матч національних збірних з пляжного футболу України та Молдови. Поєдинок завершився з рахунком 4:1 на користь української команди. Захід відвідали голова облдержадміністрації Олег Гончарук, президент Федерації футболу України, народний депутат Андрій Павелко, народний депутат Анатолій Матвієнко, президент НФК «Ураган», голова Асоціації футболу Івано-Франківської області Олександр Бубен.

Очільник Прикарпаття вручив учасникам зустрічі пам'ятні призи, а команді НФК «Ураган» – футбольні м'ячі та комплекти форм.

«Відкриття цієї арени дасть змогу діткам займатися у хороших умовах, що, переконаний, допоможе досягти високої майстерності наших спортсменів і, відповідно, найвищих результатів», – зазначив Олег Гончарук.

Своєю чергою, Андрій Павелко наголосив, що це перша така споруда в Україні.

«Ця футбольна багатофункціональна арена – перша у нашій державі. Мені дуже приємно, що її відкрили в Івано-Франківську, адже така інфраструктура дуже важлива для розвитку фізичної культури і спорту», – розповів президент ФФУ.

АНОНС

«ДЖУРА» СУРМИТЬ ЗЫР

16 травня на базі Спортивно-оздоровчого туристичного центру Міжнародного співробітництва дітей та юнацтва Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді в с. Рибне Тисменицького району розпочнеться другий обласний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» – «Джура». У ній візьмуть участь двадцять команд із міст, районів та ОТГ області.

СВЯТА АЖ ЗАБАГАТО!

Все було неперевершено. Замість зіграти 3–4 твори довелося грати ще і ще. Люди не розходились...

***

У неділю ж франківців частували гігантським тортом з фігурками історичних будівель. На торті відтворена площа Ринок, міська ратуша, будівля теперішнього Музею мистецтв Прикарпаття, Катедрального собору Святого Воскресіння та бастиони.

В основі торта – коржі з шоколадного шифону з кремом та вершковою карамеллю. Бастион і мурі міста виготовлені з медово-пряничного тіста, а ратуша, собор Святого Воскресіння, Вірменська церква і старовинні будиночки – з марципанової істивої позолоти. Хто спробував, кажуть – смакота.

Торт творила фірма «Надія».

***

Відбувся V міський фестиваль «Весільні візерунки» для подружніх пар, які одружуються в День міста.

Усі охочі молоді пари могли долучитися до фестивалю акцій – пройти по весільному рушнику, який закінчується аркою, загадати бажання біля кованої скульптури «Дерево щастя» й отримати вітання від міського голови.

Всім учасникам подружнього фесту мер вручив пам'ятки і подарунки. Середіншого – сертифікати в ювелірний салон.

ЖИТТЯ ГРОМАД

ЄДНАЙМОСЬ У БРАТСТВІ

На провіді Коломийської міськрайонної станиці Братства ОУН–УПА, який вів голова братства, сотенний, легенда Карпат Мирослав Симчич, порушено ряд питань.

Так, заступник голови Ярослав Сорич наголосив, що треба дбати про вступ молоді до братства, привітав мисткиню Лесю Мартинюк із першим кроком у братство. Другий заступник Іван Грималюк акцентував увагу на діяльності активних ветеранів, які є прикладом для юнаків та юнок у патріотизмі.

Було про що поговорити, оцінити роботу влади, осмислити деякі історичні факти. Зокрема, виникла дискусія навколо так званого «польського питання», операції «Вісла». Свої думки висловили політв'язні Мирослав Симчич, Юрій Рудко, Микола Самокишин та інші.

– Наше братство – організація серйозна, захищає честь і справедливість, – сказав Симчич. – Єднаймося у братстві й пам'ятаймо, що нам вірити український народ!

Василь МИХАЙЛОВИЧ,
просвітянин

О СЛОВО, – КРИЦЯ!

ПОЕЗИЯ — МЕЛОДИЯ ДУШІ

Поетія – це завжди неповторність, вона творить з нами дива. бентежить і захоплює чарівністю поетичного слова. Коли торкаєшся її струн, переконуєшся, що таємницю творчої миті збагнути неможливо.

Обласна бібліотека для юнацтва відкрила свої двері для всіх охочих взяти участь у читаннях, присвячених Всесвітньому дню поезії.

ЗМІНА

РОБИ, ЯК Я!

Відповідно до програми військово-патріотичного виховання дітей та молоді обласного центру, на базі СШ № 28 пройшли змагання з військово-прикладних видів спорту. Учні 10–11 класів змагались у бігу на 100 метрів, метанні гранати на дальність, підтягуванні на перекладині, розбиранні та збиранні автомата, наданні медичної допомоги... Переможці нагороджені дипломами департаменту освіти.

А перед тим на Лисецькому полігоні з участю всіх учнів, які вивчали предмет

***

Місто 50 років тому було представлене на світлинах франківського журналіста і художника Ігоря Роп'яника, виставлених у сквері «Руської Трійці», що біля медуниверситету.

На світлинах представлений Івано-Франківськ 1970–1980 років. Журналіст, художник, фотограф, блогер Ігор Роп'яник виставив фото найбільш популярних місць у центрі Франківська – як-от легендарне «Молочне кафе», пішохідна зона, фонтани біля стоматкорпусу, спуск на Новгородську поза магазином «1000 дрібниць», площа біля афіш – теперішній Вічевий майдан та інші.

Глядачі впізнавали змінені до невпізнанності локації і різно ностальгували.

***

У неділю в Івано-Франківську відкрили пам'ятну аюнаційну дошку історикові Михайлу Головатому – «...людіні, яка дозволила поглянути крізь призму століть на наш уже сучасний Івано-Франківськ. Дякуємо Михайлу Головатому, що зберіг для нас пам'ять про наш рід, наш

Містян вітає увесь край

край, нашу історію», – йдеться у повідомленні міського голови Руслана Марцінка. Аюнаційну дошку встановили на будинку по вулиці Кривій, де мешкав Михайло Головатий.

***

Міську премію імені Івана Франка в номінації «література» отримав літературознавець, професор, доктор філологічних наук Степан Хороб.

Звання «Лауреат міської премії імені Івана Франка»

Степанові Хоробу присвоїли за літературознавче дослідження «Драма – моя стародавня страсть...».

Диплом та почесний знак лауреата під час урочистей до Дня міста вручив міський голова. До того ж, Степан Хороб отримав 22 735 грн. грошової премії.

***

У неділю в Меморіальному сквері відправили панахиду за наймолодшим героєм Небесної сотні Романом Гуриком та загиблими захисниками України. Отець Касків попросив присутніх молитвою подякувати ім. Міський голова Руслан Марцінків поклав квіти до могил Романа Гурика та полеглих бійців у російсько-українській війні на сході України.

Наш кор.

ПРОЕКТИ

ГАЛИЦЬКИЙ УСПЕНЬСЬКИЙ СОБОР

Відбулася нарада з обговорення питання відновлення катедрального собору XII століття у селі Кринос.

У зібранні взяли участь засновники благодійної організації «Міжнародний благодійний фонд відновлення Галицького Успенського собору» – голова Івано-Франківської облдержадміністрації Олег Гончарук, архієпископ і митрополит Івано-Франківський УГКЦ Володимир Війтишин, народні депутати Анатолій Матвієнко, Михайло Довбенко, виконавчий директор фонду, народний депутат України попередніх скликань Зіновій Шкутяк, голова Галицької райдержадміністрації та райради, керівники управління облдержадміністрації, науковці Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка.

Зазначалося, що вже розроблено статут і сайт благодійного фонду, створено робочу групу з обґрунтування концепції реставрації собору, яку представить ДП «Український регіональний спеціалізований науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація»» (Львів).

Архієпископ і митрополит Івано-Франківський УГКЦ Володимир Війтишин повідомив, що до складу засновників благодійного фонду входить і глава УГКЦ Блаженніший патріарх Святослав і наголосив, що Церква дає благословення для такої справи.

Олег Гончарук зазначив, що в питанні духовного відновлення Прикарпаття маємо підтримку Президента України Петра Порошенко і наголосив, що потрібно все зробити для «відбудови і створення духовної Мекки».

Н. К.

